

Het Evangelie Naar Mattheüs

Bijbelvertaling uit: Weerd, De Verklaring van Mattheüs.

Aflevering 17: Mattheüs 13:44-58 en 14:1-13

Zoals aangekondigd in de vorige uitzending komen we terug op Mattheüs 13:39-42. Daar wordt gesproken over hen die verloren gaan en in **de oven van het verterend vuur** geworpen worden (Vers 42). Dat wordt in de Bijbel **de tweede dood** genoemd. Velen leggen dat uit als een eeuwigdurende periode van foltering in de hel. Echter daarover zijn de meningen zeer verdeeld, vandaar dat we er een Excurs aan wijden.

Excurs: De Eerste en de Tweede Dood

A. Een Beladen Onderwerp

Er is geen twijfel dat met de eerste dood de dood van het lichaam wordt bedoeld. De tweede dood is de dood van de ziel die, volgens Bijbelse getuigenis, na de eerste dood blijft voortbestaan. Op dit punt ontstaan de verschillen van mening. Zou de argeloze lezer denken dat de dood van de ziel een eenmalige gebeurtenis is en dat er daarna niets meer over is van de bedoelde persoon, dan heeft deze het kennelijk mis, getuige de mening van veel theologen, vooral aan orthodoxe zijde. Laten we eerst de belangrijkste feiten opsommen:

1. Wie de tweede dood sterft, ondergaat die in *het meer van het Goddelijk vuur* (direct vertaald uit de grondtekst), waar verdoemde mensen in worden geworpen (Openbaring 20:10 en 15). De NBV21 vertaalt echter: *poel van vuur en zwavel* – maar dat staat er niet. Anderen: *de poel des vuurs*).
2. Gelovigen hoeven de tweede dood niet te vrezen; Openbaring 2:11b (Grondtekst): *Wie overwint, zal van de tweede dood geen schade lijden*.
3. Dat zegt ook Openbaring 20:6 (Grondtekst): *Zalig en heilig is hij, die deelheeft aan de eerste opstanding: over hen heeft de tweede dood geen macht*.
4. En Openbaring 20:12-15 legt uit wie die tweede dood ondergaan. Dat zijn alle verdoemde mensen. Ook de gestorvenen die niet in *het boek van het leven* staan.

Wel, erg duidelijk dus. Nou... kennelijk niet. Want hoewel de Bijbel weinig over de tweede dood zegt, heeft de dogmatiek dit onderwerp uitvergroot tot een geloofsartikel van de eerste orde. Veel christenen geloven namelijk dat Openbaring 20:10 (uitgaande van de HSV-, NBG-, NBV21-vertaling) van eeuwigdurende marteling getuigt die alle mensen treft die verlorenen gaan ^{A)}. Om een dergelijk gruwelijk lot als Bijbelse waarheid te mogen verkondigen, verplicht dat de spreker tot een brede onderbouwing in de Bijbel. We gaan de relevante teksten eens na en citeren die uit de **NBV21-vertaling**: Eerst Openbaring 20:10 *en de duivel, die hen verleidde, werd geworpen in de poel van vuur en zwavel, waar ook het beest en de valse profeet zijn, en zij zullen dag en nacht gepijnigd worden in alle eeuwigheden*.

Voorgaande tekst spreekt alleen over *de duivel, het beest en de valse profeet* – niet over de mensheid. Het tweede deel van vers 10 luidt **in de grondtekst**: *Dan zullen zij (= de duivel etc.) tot in het eeuwenlange tijdperk dag en nacht beproefd worden*. Dit *tijdperk* duidt waarschijnlijk op het Duizendjarig Rijk. De NBV21-vertaling: *dag en nacht in alle eeuwigheden* is zwak, want met de nieuwe hemel en de nieuwe aarde verdwijnt de dag en nacht cyclus. Dan is er geen *dag en nacht* meer – die cyclus is verbonden aan de oude aarde. Om die zwakke eigen visie te sterken wijst men vervolgens naar Openbaring 20:15, waar staat: *En wanneer iemand niet bevonden werd geschreven te zijn in het boek des levens, werd hij geworpen in de poel des vuurs*.

Wie (wel uitgaande van de NBG- en NBV21-vertaling) dan nog niet overtuigd zou zijn van een eeuwigdurende kweeling, wordt nog Mattheüs 13:39-42 (NBV21) voorgehouden:

³⁹ *het onkruid zijn de kinderen van de boze; de vijand, die het gezaaid heeft, is de duivel; de oogst is de voleinding der wereld¹⁾; de maaiers zijn de engelen*.

⁴⁰ *Zoals nu het onkruid verzameld wordt en met vuur verbrand, zo zal het gaan bij de voleinding der wereld*.

⁴¹ *De Zoon des mensen zal zijn engelen uitzenden en zij zullen uit zijn Koninkrijk verzamelen al wat tot*

zonde verleidt en hen, die de ongerechtigheid bedrijven,
⁴² en zij zullen hen in de vurige oven werpen; daar zal het geweest zijn en het tandengeknars.
⁴³ Dan zullen de rechtvaardigen stralen als de zon in het Koninkrijk huns Vaders. Wie oren heeft, die hore!
(^A) Beegle, pagina 152 / (^A) Glashouwer & Verweij, pagina 477 / ¹⁾ Er staat *aiōnos*, dat betekent eeuw of tijdperk)

B. Wat Kunnen we Daar Tegenover Stellen?

De stelling dat verlorenen eeuwigdurend gekweld worden, is natuurlijk een heftige uitspraak en een belangrijk dogmatisch beginsel. Daar zal de Bijbel dus wel vaak over spreken – **dat is niet zo!** Het blijft bij slechts enkele teksten die ook nog betwist zijn. Dat lijkt strijdig met de Bijbelse gewoonte om belangrijke Goddelijke voorschriften en besluiten **duidelijk en bij herhaling te beschrijven**. Dat beseffende dienen we daarom na te gaan of dit dogma wel in overeenstemming is met de geciteerde teksten. Of: **Is de vertaling niet naar het dogma toegebogen?** We beginnen met Openbaring 20:10. Daarna Mattheüs 13:37-42.

C. In alle Eeuwigheid?

De uitdrukking *tous aiōnas tōn aiōnōn*, in Openbaring 20:10, vertaalt de Studiebijbel met: *de eeuwen van de eeuwen*. De HSV-vertaling luidt: *in alle eeuwigheid*; NBV21 en NBG: *in alle eeuwigheden*. De letterlijke vertaling van *tous aiōnas tōn aiōnōn* is: *de eeuwen van de eeuwen*, of: *de eeuwen die dé eeuwen zijn*. Het zal duidelijk zijn, dat is wat anders dan de gegeven vertalingen van de HSV/NBV/NBG.

Conclusie: De geciteerde vertalingen zijn een interpretatie; **men is van mening dat dit bedoeld wordt.**

Bij een zo gewichtig onderwerp dienen de weinige teksten die als bewijs worden opgevoerd, nauwkeurig onderzocht te worden. Sleutelwoord is *aiōn* dat vaak met *eeuwigheid* vertaald wordt. Oorspronkelijk betekende *aiōn* leven of vitaliteit en dat duidde gewoonlijk op het bestaan van een mens; te weten een lange periode van onbestemde tijdsduur. Het woord evalueerde tot een begrip dat ook een bepaald tijdperk aanduidde; gewoonlijk ver boven de tijdspanne van een mens. In de betekenis van precies 100 jaar, zoals in de Nederlandse taal (dus ons begrip eeuw, wat **een rekeneenheid** is), komt het nergens in de Bijbel voor. Het is dus niet verstandig om kritiekloos met eeuw te vertalen. Dat blijkt wel uit de vele alternatieve vertalingen, zoals: *de tegenwoordige wereld, het huidige tijdperk, het toekomstige tijdperk of een andere tijd* (afhankelijk van de context). Dat kunnen soms meerdere eeuwen voorstellen, echter nooit precies 100 jaar of een veelvoud daarvan – dat betekent *aiōn* niet.

D. Aiōn in de Bijbel

Vertalingen van *aiōnas* (meervoud) met *eeuwigheid* (als in Mattheüs 6:13 HSV) zijn dubieus. Het gezaghebbende Theological Dictionary of the New Testament (Kittel) zegt: *Slechts in het licht van de context (dus de dogmatiek) kan gezegd worden dat aiōn duidt op eeuwigheid in de strikte betekenis, of simpel “verafgelegen” of “uitgestrekt” of “onbepaalde tijd”* ²⁾. Zo wordt in Lukas 1:70 NBG/NBV21 *aiōn* vertaald met: *van oudsher*. In 1 Korinthe 8:13 (HSV) als: *zal ik nooit ofte nimmer meer (aiōna) eten*. En in bijvoorbeeld Mattheüs 13:40 en 49, 24:3 en 28:20 wordt het woord vertaald met: *wereld*. Maar ook vertalingen met *tijdperk* komen regelmatig voor, hoewel sommigen dan wel weer met eeuw vertalen en vervolgens verklaren dat dit geen 100 jaar betreft, maar een *tijdperk* (dat is wel een beetje flauw).

E. Laat de Context Spreken

De context bepaalt dus de betekenis van *aiōn*. Echter in de praktijk overstemt de dogmatiek – van welke kerkelijke stroming ook – de context. Het dogma heeft helaas het laatste woord. Wat is dan de logische vertaling van *tous aiōnas tōn aiōnōn*? Waarschijnlijk: *het tijdperk van de eeuwen of het eeuwenlange tijdperk*. Dat kan enerzijds op het Messiaanse Rijk duiden (wat meestal het geval is) of anderzijds op de periode die we omschrijven met ‘de nieuwe hemel en de nieuwe aarde’ of ‘de Zaligheid’. Dat dit laatste tijdperk eeuwig zal duren, is mogelijk, maar dat wordt nergens in het Nieuwe Testament zo gezegd. Met de Oudtestamentische evenknie van *aiōn* – dat is ‘*ôwlâm*’ – is het niet anders. Ook dat duidt op een onbestemde lange tijd die zelfs het verleden kan duiden. Een dubbele toepassing van ‘*ôwlâm*’ betekent slechts: *zeer lange tijd* ³⁾; geen eeuwigheid. Dat begrip komt in het Oude Testament niet voor; waarschijnlijk in het Nieuwe Testament ook niet.

Verwijzingen: (BDB, pagina 761d en 1106d ³⁾ / Harford, pagina 2-4 ³⁾ / Kittel, vol.1, pagina 197 ¹⁾, 198 ²⁾ / Strong's, woord 5769 ³⁾ / TWOT, woord 1631a ³⁾ / Wilch, pagina 17-19 ³⁾ / Weerd, Jesaja 1, pag. 710-711 ³⁾)

F. Wat Staat er nu Echt?

De tweede (opgevoerde) bewijstekst voor een ‘eeuwige kwelling’, Mattheüs 13:37-42, is van dubieuze kwaliteit. Die teksten zijn namelijk beïnvloed door de traditionele dogmatiek die de vertalers aanhingen. Op basis van onze diepgaande grondtekststudie kunnen we Mattheüs 13:39-42 als volgt corrigeren:

- ³⁷ ***Hij heeft ze toen wél geantwoord en lichtte hen toe: Hij die het goede zaad zaait is de Zoon des Mensen.***
- ³⁸ ***Welnu de akker is de wereld en het goede zaad zijn de kinderen ^{A)} van het Koninkrijk ^{B)}, maar de dolik duidt de kinderen van het kwaad ^{C)}. Echter de vijand die hen gezaaid heeft, is de Duivel***
- ³⁹ ***Dit is bovendien ook de oogst van de voleinding van dit tijdperk ^{D)} en degenen die maaïen zijn engelen.***
- ⁴⁰ ***Evenals de dolik wordt verzameld en met vuur verbrand ^{E)}, zo zal het gebeuren bij de voleinding van dit tijdperk ^{F)}.***
- ⁴¹ ***De Zoon des Mensen zal Zijn hoge engelen uitzenden en zij zullen uit Zijn Koninkrijk allen verzamelen die een ander ten val brengt en eenieder die onrecht pleegt.***
- ⁴² ***Dan zullen zij hen naar de oven van het verterend vuur overbrengen. Ter plaatse zal alom het gejammer en tandengeknars weerklinken ^{G)}.***
- ⁴³ ***In die tijd zullen de rechtvaardigen stralen als de zon, in het Koninkrijk van hun Vader. Laat eenieder die oren heeft dit ter harte nemen.***
- ^{A)} Gelovigen van alle tijden. ^{B)} Dat is het Hemelse Koninkrijk, de Zaligheid. ^{C)} Dat zijn zij die verloren gaan.
- ^{D)} Het einde van het tijdperk van de mens als een nieuwe hemel en een nieuwe aarde worden geschapen.
- ^{E)} Er wordt niet gesproken over eeuwige kwelling, maar over vernietigen door Goddelijk Vuur. ^{F)} De verklaring onder ^{D)} wordt nog eens nadrukkelijk bevestigd. ^{G)} Dit duidt de plaats van executie; geen eeuwige kwelling.

G. Het Zwaarste Argument

We komen nu aan bij het ‘zwaarste argument’ voor mijn exegese en dat is een vraag: Is het aanvaardbaar dat, na de overwinning op Satan en zijn veroordeling, er een plaats blijft waar God niet aanwezig is – de hel dus? Is het aannemelijk dat naast de nieuwe hemel en de nieuwe aarde er eeuwig een plaats zal zijn waar God niet gediend wordt, maar voortdurend gelasterd? Dat kan toch niet waar zijn? Althans dat is mijn mening. Velen, vooral aan Bijbelvaste zijde, denken daar anders over.

H. Conclusie

De Bijbel zegt niets over een eeuwigdurende kwelling van verdoemden. Blijft over dat de tweede dood de dood van de ziel is. Ouwenel spreekt in dat kader van: *om eeuwig dood te blijven* ¹⁾. En ook: *Zo is er na die dood geen leven meer* ²⁾. Osborne: *De tweede is de eeuwige dood in het meer van vuur*. De Studiebijbel: *Wie in de poel van vuur geworpen wordt, sterft als het ware voor de tweede keer (na de lichamelijke dood)*. (Osborne, Revelation, pagina 709 / Ouwenel 2, pagina 225 ¹⁾ en 226 ²⁾ / Studiebijbel NT10, pagina 417)

I. Ter Overdenking

Wat blijft staan is dat de verlorenen, als zij voor Gods Grote Witte Troon gedaagd worden, geconfronteerd worden met hemelse boeken die geopend worden (Openbaring 20:12). Dan zal duidelijk worden **waarom** zij verloren gaan en dat zal tot een kwellend zelfverwijt leiden, maar (dat kan wellicht ook) sommigen zullen volharden in hun afkeer van de hoge God en hun geestelijke dood in redeloze woede tegemoet gaan.

J. Is Daarmee het Laatste Woord Gezegd?

Neen, er blijven vragen. Voor mij (Gert) is het duidelijk. Voor Henk niet naar ik heb begrepen. Er zal dus nog heel wat water naar de zee vloeien, voordat aangaande dit onderwerp klaarheid ontstaat.

Voorbespreking bij Mattheüs 13:44-46

Gevarieerde Meningen

Deze twee korte gelijkenissen worden vrij vaak onder de noemer geplaatst van: *De prijs van discipelschap of het lidmaatschap van het koninkrijk*. De theoloog Osborne heeft als kop: *de ongelimiteerde waarde van het Koninkrijk, waardig om alles op te geven om het te verwerven* evenals Evans. En Leeuwen: *de schat vertegenwoordigt de eigenwaarde van het Gods Koninkrijk*. Een derde ziet in de schat Jezus, die door ‘iemand’ gevonden wordt waardoor hij/zij een schat in de hemel verwerft.

De algemene mening is dus, dat een onbepaald aantal mensen het Koninkrijk zoeken (dat is de **schat**) en die op een verborgen plaats vindt. Daar is **veel** tegen in te brengen.

Eerste Bezwaar: Als sprake is van een ‘vertegenwoordiger’ als **metafoor voor velen** dan valt meestal het Griekse woord *hekastos* (= *eenieder*), *tis* (idem) of *hos, hé, ho* (wie) in de Bijbel. Geen *iemand* zoals *antrōpos* ook wel vertaald wordt. Want dat woord betekent primair **man** of **persoon** en zelden *iemand* **mits** de context dat heel helder aangeeft.

Tweede Bezwaar: Het woord **koopman** (vers 45), dat kennelijk een synoniem is voor de **man/persoon/iemand** van vers 44 (de gelijkenissen gaan onmiskenbaar over dezelfde zaak), duidt al helemaal niet op een ‘vertegenwoordiger uit velen’, maar op een persoon/individu die iets **in eigendom verkrijgt** en dat is de **uitzonderlijke en kostbare parel** (vers 46) die het Koninkrijk voorstelt!

Derde Bezwaar: Weinig mensen (ongelovigen) zoeken bewust naar het Koninkrijk der Hemelen. Het evangelie zoekt hen op en mede dankzij het werk van de Heilige Geest in hun harten komen ze tot geloof. De actie start bij de hoge God en Jezus Christus, niet bij de mens!

Vierde Bezwaar: Het verwerven van de schat (het Koninkrijk) wordt voorgesteld als een actie van de mens uit, alsof die door goede werken de Zaligheid kan beërven. Dat is onmogelijk!

Conclusie:

De eerste twee bezwaren zijn van zichzelf niet doorslaggevend, alle vier samen wel. Het zijn die overwegingen én de Griekse grondtekst die mij deden besluiten om in de **man** (andere vertalingen: *iemand* of *persoon* – in Vers 44) én in de **koopman** (Vers 45) Jezus Christus te zien. De grondtekst biedt daar alle ruimte voor.

Mattheüs 13:44 De Gelijkenis van de Schat in de akker

Vers 44 ***Anderzijds is het hoge Hemelse Koninkrijk gelijk aan een schat die in de akker verborgen lag. Toen een man die vond, verborg hij hem en ging vervuld van blijdschap heen. Daarop verkocht hij alles wat hij had en kocht die akker.***

Over de betekenis van deze gelijkenis is veel discussie. Toch is het niet zo moeilijk indien we de juiste vragen stellen. De **schat** is **het hoge Hemelse Koninkrijk** dat is wel duidelijk. De belangrijkste vraag is: Wie kocht die schat en dat kan maar één antwoord zijn: Jezus Christus.

Tegen die achtergrond krijgen ook de woorden **verkocht hij alles wat hij had** diepe betekenis. Want Jezus gaf alles op om de mens verlossing te brengen. Allereerst Zijn hoge positie in de hemel. Ten tweede legde Hij zijn verheerlijkt lichaam af voor een sterfelijk lichaam. Ten derde moest Hij allerlei vernederingen ondergaan en verduren. En tenslotte offerde Hij zelfs Zijn leven op aan het kruis.

De **akker** is natuurlijk deze wereld. De **schat die in de akker verborgen lag** duidt op het koninkrijk – dus het Messiaanse Rijk (het betreft immers deze wereld). Die schat is door Jezus Christus gevonden toen Hij aan het kruis riep: Het is Volbracht. Want daarmee verkreeg Hij het recht om Koning van deze wereld te worden – Hij **kocht die akker** – om Satan als Overste van deze Wereld te vervangen en aldus Gods Koninkrijk te realiseren.

Doordenker

Soms moeten we alert zijn op wat Jezus **niet zegt**. Want in de Gelijkenis van de Schat in de Akker ontbreekt dat de ‘Koper van de akker’ de schat opgroef en zich toe-eigende. Ook dat heeft een boodschap, want het Messiaanse Rijk is nu nog niet gerealiseerd. Tot dat moment ligt die **Schat** als een belofte verborgen ¹⁾. Is het niet mooi dat Jezus Christus met **blijdschap** uitkijkt naar die grote dag?

¹⁾ Sommigen zullen misschien stellen dat de schat op de Gemeente duidt. Dat kan echter niet, want die ‘schat’ was niet verborgen in de aarde (wat immers op een voorbestemming wijst). De schat van Mattheüs 13:44, het Messiaanse Rijk, is eeuwen daarvoor al voorzeggd – hij bestond al). Het ontstaan van de Gemeente echter vloeit voort uit het ‘afwijzen van Jezus Christus’. Die schat lag dus niet ‘verborgen in de aarde’, maar ontstond uit zondig menselijk handelen.

Mattheüs 13:45-46 De Gelijkenis van de Kostbare Parel

⁴⁵ ***Evenzo is het hoge Hemelse Koninkrijk vergelijkbaar met een koopman die op zoek was naar mooie parels.***

⁴⁶ ***Toen hij die gevonden had – het was een uitzonderlijke en kostbare parel – heeft hij alles wat hij bezat verkocht en kocht hem.***

De verklaring van vers 44 is hier ook van toepassing, zoals het woord **evenzo** aangeeft. De **uitzonderlijke en kostbare parel** is **het hoge Hemelse Koninkrijk**. De koopman is Jezus Christus en ook hier staat dat **Hij alles wat hij bezat verkocht** – Jezus gaf Zijn hemelse positie op om de mens te redden.

Mattheüs 13:47-50 De Gelijkenis van het Visnet

Vers 47 ***Ook is het hoge Hemelse Koninkrijk gelijk aan een visnet dat in de zee wordt neergelaten en allerlei soorten vis bijeenbrengt.***

Vers 48 ***Toen het vol genoeg was, trokken de vissers het net op de oever. Daarna gingen ze zitten en verzamelden de goede vis in kuipen, maar wat rot was werd buiten geworpen.***

Vers 49 ***Aldus zal het geschieden bij de voleinding van dit tijdperk: De hoge engelen zullen uittrekken en alle kwaadwilligen van de rechtvaardigen scheiden.***

Vers 50 ***Zij zullen hen naar de oven van het verterend vuur overbrengen. Daar zal alom het gejammer en tandengeknars weerklinken.***

De uitdrukking **allerlei soorten vis** ziet op het bijeenvergaren van mensen. **Vol genoeg** is een metafoor van **de voleinding van dit tijdperk** in vers 39b. De goede vis duidt op gelovigen en het onbruikbare op **de kinderen van het kwaad**.

Hier wordt dus een beeld opgeroepen van de laatste periode van het Messiaanse Rijk, als de mensheid door de hoge God geoordeeld wordt. Daarmee komt er een einde aan de oude aarde en de oude engelenhemel, want er wordt een nieuwe hemel ¹⁾ en aarde geschapen. Openbaring 21:1 getuigt.

Ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. Want de eerste hemel en de eerste aarde zijn voorbij, en de zee is er niet meer.

¹⁾ Gods woonplaats (het Vaderhuis) is altijd onbezoedeld gebleven en hoeft dus niet te worden vervangen. Dat geldt niet de engelenhemel, waar heden ook boze machten kunnen komen, zoals Job 1:6 getuigt. Die wordt vervangen door een nieuwe hemel die vrij is van elke smet.

Vers 48b ***wat rot was werd buiten geworpen:***

In scherpe bewoordingen beschrijft Jezus **de kinderen van het kwaad** (Mattheüs 13:38) dus volgelingen van Satan. Zij worden buiten geworpen en wat dat betekent, zegt vers 50. Ze worden veroordeeld tot **de oven van het verterend vuur** en **daar zal alom het gejammer en tandengeknars weerklinken**: Voor de executie worden de kwaadwilligen geconfronteerd met de reden van hun veroordeling – hun keuze voor Satan. Dat zal sommigen hun foute keuze doen betreuren, maar andere zullen volharden in hun afkeer van de hoge God en in redeloze woede hun executie tegemoet gaan.

Mattheüs 13:51-53 De Bekeerde Schriftgeleerde

Vers 51 ***De Heer Jezus vroeg hen dringend: Hebben jullie dit alles begrepen? Zij antwoordden Hem: Jazeker Heer.***

De Heer Jezus vraagt Zijn discipelen nadrukkelijk: **Hebben jullie dit alles begrepen?** Hun antwoord – **Jazeker Heer** – is nogal definitief. Toch is het niet waarschijnlijk dat alle diepten van dit hoofdstuk tot hen doorgedrongen waren. Het waren immers eenvoudige vissers en zij hadden maar beperkte kennis van de Schriften. Pas na de opstanding werden ze kenners van de Tenach (Oude Testament) en verkregen ze uniek inzicht in heilige zaken, zoals Lukas 24:45 (NBV21) getuigt:

Daarop maakte Hij hun verstand ontvankelijk voor het begrijpen van de Schriften.

Vers 52 ***Hij echter voegde daaraan toe: Om die reden zal iedere schriftgeleerde die tot discipel gemaakt wordt in het hoge Hemelse Koninkrijk, gelijk zijn aan een heer des huizes die uit zijn schat nieuwe en oude dingen opdiept.***

Dit vers is een conclusie die alle gelijkenissen samenvat. Want een schriftgeleerde was toen een kenner van de Thora en de Profeten. De man in kwestie heeft zich bekeerd en als discipel van Jezus Christus heeft de

schriftgeleerde inzicht gekregen in de Raad Gods en daarom ziet hij de profetieën nu in een nieuw licht. Dat vormt de schat waaruit deze geleerde **nieuwe en oude dingen opdiept**.

Vers 52b **een heer des huizes**

Opvallend is dat Jezus juist deze woorden gebruikt. Ze duiden er wellicht op dat zij die in geloof Gods Woord bestudeerd hebben, vanuit hun kennis leiding dienen te geven aan de Gemeente van Christus (**des huizes**) – toen waren dat Schriftgeleerden, nu predikanten, priesters en Bijbelleraars.

Vers 52 is ook toepasbaar op onze Tijd. De schriftgeleerde staat model voor elke Bijbelgeleerde **die het Woord Gods onderzoekt**. Want die vindt tot zijn grote vreugde voortdurend **nieuwe en oude dingen** en ik heb dat meermalen ondervonden. Begrijpt hij/zij daarmee de gehele Raad Gods? Neen, dat is geen sterveling gegeven. Wij zien slechts wat ons verstand kan bevatten, totdat God ons het panorama van de Zaligheid onthult. Dan zullen we weten!

Vers 53 **En het geschiedde toen de Heer Jezus deze gelijkenissen beëindigd had, dat Hij vandaar vertrok**. Het **vandaar** is blijkens Mattheüs 13:35 **Zijn eigen huis** en dat lag in Kafarnaüm. Waar Jezus heenging vinden we in vers 54, namelijk **Zijn Vaderstad**, Nazareth. Deze stad lag ongeveer 30 km ten zuidwesten van Kafarnaüm.

De Verklaring – Mattheüs 13:54-58 Jezus wordt door Zijn Vaderstad Verworpen

Vers 54 **Hij kwam aan in Zijn vaderstad en gaf de inwoners onderricht in hun synagoge met de bedoeling om hen te schokken. Toen vroegen zij zich af: Waar heeft Hij toch dit inzicht en die bijzondere krachten vandaan?**

Aangekomen in Nazareth gaat Jezus naar de synagoge om er onderricht te geven. Dat was de normale gang van zaken, want als Rabbi met Semikhah werd van Jezus verwacht dat Hij overal onderwijs gaf. Wellicht was Zijn **onderricht** bedoeld om zijn toehoorders wakker te schudden; een appel tot bekering. Maar dat wordt Hem niet in dank afgenomen. Dat blijkt wel uit vers 57, waar de verontwaardiging over de prediking van Jezus helder verwoord wordt.

Waar heeft Hij toch dit inzicht en bijzondere krachten vandaan? Dit is beslist geen compliment aan het adres van Jezus Christus, zoals men meestal stelt. Hier wordt door de toehoorders in de synagoge ernstige twijfel uitgesproken of Jezus zijn **inzicht en bijzondere krachten** wel van de hoge God had of – zoals de Farizeeën beweerden – van **Beëlzebul**¹ (dus van Satan – Zie: Mattheüs 12:24).

Vers 55 **Is dit niet die bekende zoon van de aannemer? Maria is toch Zijn moeder en Jacobus, Joses, Simon en Judas zijn toch Zijn broers en dan nog al Zijn zussen, horen die niet allen bij ons?**

De toehoorders zien hier geen Rabbi met Semikhah op de preekstoel staan of de Messias, maar gewoon een voormalig dorpsbewoner die enige roem vergaard heeft (**die bekende zoon**). Vervolgens wordt Jezus gelijkgesteld met de andere leden van het gezin – ook dorpsbewoners –, Zijn **moeder, broers en zussen**. Dat heeft een ondertoon heeft van: ‘Wat verbeeldt die Jezus zich eigenlijk wel; doe eens gewoon!’

Vers 56 **Wat is toch Zijn bron in dit alles?**

Vers 57 **En zij namen aanstoot aan Hem. Jezus echter deed de bittere uitspraak: Nergens is een profeet zonder eer behalve in Zijn vaderstad en in Zijn eigen huis.**

Vers 58 **Dus verrichtte Hij vanwege hun ongeloof daar niet veel wonderen.**

En openlijk wordt twijfel uitgesproken of de bron van kennis en de bijzondere krachten van Jezus wel van God zijn of ... uit kwade, satanische bron stammen. Hier is dus sprake van puur **ongeloof** (vers 58) en daarom **verrichtte Jezus daar niet veel wonderen**.

Dit is een uittreksel van de Verklaring van Mattheüs door Gert A. van de Weerd. Daar wordt de in deze studie gebruikte grondtekst diepgaand verantwoord.

Copyright: Gert A. van de Weerd; PMI Boeken BV.